

ET FAG I FRIT FALD

Guldsmedeuddannelsen – det at komme i lære som håndværker og at blive guldsmed – kan ende som et fag, vi kun kan opleve på arbejdsmuseet i Brede!

GULDSMEDEMESTER KIM COLDING, COLDING GULD & SØLV, WWW.COLDING.DK

MANGE påstande flyver rundt, men fakta er at vores uddannelse, i den form den har fået nu, ikke er til gavn for håndværket.

Historisk set er guldsmedeuddannelsen bygget på et grundlag, hvor de store firmaer uddannede guldsmede og derigennem fik adgang til billig arbejdskraft. Oprindeligt kunne man få politisk indflydelse på det faglige niveau ved at være medlem af arbejdsgiverforeningen, DI (Dansk Industri).

De store produktionsværksteder er nu væk, og interessen fra deres side for at præge og styrke uddannelsen er skrumpet meget ind. I vores tid ser verden anderledes ud: De fleste værksteder er små enheder, der typisk er i forbindelse med en butik.

Al produktion er snart flyttet til Østen, så også af den grund vil der blive færre og færre læresteder. De værksteder, som kan tilbyde guldsmedeuddannelsen, vil være de mindre enheder, og den form for virksomhed har ikke behov for at være medlem af en arbejdsgiverforening.

Guldsmedeuddannelsen trængte til at blive moderniseret. På seminaret i Silkeborg i 2007, hvor mange virksomheder var repræsenteret, endte det med, at man søndag eftermiddag sad tilbage med

en fornemmelse af at have spildt gode kræfter og intentioner på noget, som var vedtaget af det faglige udvalg i forvejen. Alle de gode forslag, der kom frem den weekend, er (endnu) ikke at finde i den nye uddannelse. I Silkeborg var der stor opbakning til en moduluddannelse – så man kunne tilpasse lærlinge til de ønsker om specialisering, som de enkelte virksomheder har. Lærestederne ville på den måde kunne vægte de dele eller moduler, som deres virksomhed havde behov for. Løbende kunne nye moduler tilbydes med skiftende udenlandske lærere og andre kapaciteter, så alle de nye tendenser og anderledes håndværkerprincipper hurtigt og smidigt kunne indpasses i uddannelsen.

Det er ikke til at gennemskue om videreuddannelsen overhovedet indgår i den fremtidige skoleform. Der er et kæmpe behov for efteruddannelse og kurser i den udfordrende tid, vi lever i. Med en mere fleksibel form – moduler – kan man styrke hele branchen på den merkantile side og ikke mindst for at blive guldsmed.

Dansk Metal har præget faget hen imod at lærlingskolen flyttes fra hovedstaden og dens mangfoldighed til en by i provinsen. I vores lille branche kan man godt tvivle på, om to skoler kan tiltrække lærere og elever, så undervisningen kan foregå på et tilstrækkeligt højt fagligt niveau.

Regeringens mål med korterevarende uddannelser indfrie man med at indføre en uddannelse som hedder butiksguldsmed. Det ligner den første del af den gamle måde at blive guldsmed på. Man bilder

nu de unge mennesker ind, at man på rekordtid kan blive håndværker. Det er at misbruge vores fag. Ingen kan på så kort tid opnå tilstrækkelig kunnen til at kunne kalde sig guldsmed.

Opgaverne på skolen skal være et supplement og tilpasses individuelt, så alle lærlinge som minimum har været igennem det samme og har ensartede kvalifikationer, inden de skal til svendepøven. Uddannelsen bør have et meget større fokus på alsidighed og et godt kendskab til seriefremstilling og prissætning af smykker. En lærling skal som minimum lære at tjene til sin egen løn. Det krav, som fremtiden stiller til en guldsmed, har at gøre med emner såsom produktstyring, markedsføring, formgivning og design.

For at få et svendebrev som guldsmed må det forventes, at skolen tilrettelægger undervisningen, så alle lærlinge i løbet af deres læretid på lærestedet opnår ensartede håndværksmæssige kompetencer, så det enkelte lærested ikke uddanner specialearbejdere.

Medaljeuddelingen er nu blandet sammen med den merkantile del af branchen, så de guldsmede, der er til svendepøve og udfører et håndværksmæssig og fagligt korrekt mesterværk, nu får den samme medalje som de butiksansatte. Man burde aldrig have blandet den hæder, som den gode håndværker får, sammen med det merkantile. Der er nærmest gået inflation i uddelingen af medaljer, så bundniveau må være sat alt for lavt, og linjen skal være mere ensartet, så kun de lærlinge og elever, der skiller sig væsentligt ud, kan opnå at få en medalje.

Det er forargeligt, at man en gang i livet bliver godkendt som lærested, og derefter, uden at nogen instanser gør indsigelser over for de læresteder, gang på gang sender lærlinge på skole, uden at de først har lært de mest basale og grundlæggende teknikker. Der skal udformes et kodeks, som indgår i lærekontrakten for, hvad en lærling som minimum skal gennemgå på skolen og på lærestedet.

Mesterforeningen "Det Blå Stempel", en sammenlutning af håndværkere, har gennem mange år præget og værnet om det gode håndværk. Foreningen har på alle niveauer præget faget i retning af det gode håndværk og har uddannet lærlinge på et me-

get højt niveau. Vi har gennem mange år haft gode traditioner for at uddanne mange dygtige håndværkere. Men det kan gøres meget bedre. Lad os samles, så guldsmedelærlingene får de kompetencer der skal til for at sikre, at vi i fremtiden uddanner guldsmede, som kan begå sig i den store verden!

GULDSMEDEFAGETS FÆLLESRÅDS MEDALJE

Guldsmedefagets Fællesråd indstiftede i 2004 en medaljeordning, hvor der kan gives en bronze- eller sølvmedalje til en lærling eller elev, som er udlært inden for ædelmetal, urmageri eller butik.

Guldsmed Kim Buck har stået for det smukke og tidssvarende design af medaljen, og den blev første gang uddelt ved en ceremoni på branchens messe i Bella Center, København, i 2005.

Medaljen overrækkes for den særligt gode præstation ved aflæggelse af svendepøve eller fagpøve. På baggrund af indførelsen af den nye karakterskala har Fællesrådets bestyrelse på et møde i april måned vedtaget, at følgende regler skal gælde for tildeling af Fællesrådets medalje:

Bronzemedalje til ædelmetallærlinge kan tildeles, hvis karakteren 10 gives ved svendepøven og karakteren 12 vil udløse en sølvmedalje.

Urmagerlærlinge skal have opnået karakteren 10 for at opnå bronzemedalje og 12 for at få tildelt en sølvmedalje.

Butikseleven skal have opnået en karakter på 12 i fagpøven for at få tildelt bronzemedalje. En sølvmedalje kan tildeles, hvis eleven i sin fagpøve har opnået karakteren 12, og faglæreren samtidig vurderer, at fagpøven er så ypperlig, at den indstilles til Detailhandles Fagpøvepris, som uddeles på Børsen i samarbejde mellem Dansk Principalforening og Dansk Erhverv.